No. 2735 — Woensdag 15 April 1936 — 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0.10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

VERKEERSLESSEN: In New York worden in een rondreizende school verkeerslessen gegeven aan chauffeurs.

Het gesol met de spelling.

In de laatste maanden hebben we in de persberichten telkens tegensprekende ministeriële antwoorden gekregen in zake de spellingskwestie. We konden er werkelijk geen touw aan vastknopen en wisten niet of dit nu aan de berichtgeving lag of aan den Minister.

Maar nu we thans de Hollandse mailbladen voor ons hebben blijkt het werkelijk de besluiteloze en zo snel van inzichten wisselende prof. Slotenmaker de Bruïne te zijn: onze huidige minister van onderwijs.

Het wisselende beleid indertijd aan Sociale Zaken, waar geen peil meer op te trekken was, had deze minister in de Kamer vrijwel onmogelijk gemaakt. 't Was dan ook 'n bekend feit, dat een van de voorwaarden van de Kath. Kamerfractie bij de pogingen om te komen tot een nadering met 't nieuwe kabinet Colijn was, het verdwijnen van minister Slotemaker de Bruïne. De Heer Colijn heeft hem echter gehandhaafd, maar goed gevonden dat hij van Sociale Zaken overging naar Onderwijs. Alsof een besluiteloze minister, die bovendien zo gemakkelijk van inzichten wisselt aan Onderwijs nog niet veel meer kwaad zou kunnen doen. Daarbij schijnt zich het onbegrijpelijke feit te hebben voorgedaan, dat de formateur, die er zich steeds op beroept, dat de verschillende bewindslieden een kabinetspolitiek voeren, den heer Slotemaker blijkbaar geheel de vrije hand heeft gelaten, het werk van zijn voorganger maar weer ongedaan te maken, terwijl zowel de opbouw van minister Marchant als de afbraak door minister Slotemaker, beiden onder 't mom van Kabinets-poiltiek worden opgediend. Hoe dit mogelijk is, moet men in den Haag maar uitmaken, maar dat deze tegenstrijdigheid plaats heeft, is een feit.

Men kan over de invoering van de nieuwe spelling door minister Marchant, oordelen zo men wil, maar toen de regring daartoe eenmaal overging, mocht men toch verwachten ,dat men een dergelijke belangrijke maatregel, belangrijk voor ons onderwijs en belangrijk voor onze taal, niet dan na rijp beraad invoerde. En toen ook ernstig voornemens was, deze door te voeren. Een ander standpunt zou in deze, een hoogst onverantwoordelijk regeringsbeleid zijn geweest.

Minister Marchant heeft dan ook, zoals hij meermalen heeft medegedeeld, deze zaak eerst in de ministerraad gebracht en de instemming en steun gehad van 't gehele kabinet. Voor de afkondiging van het Kon. Besluit van 30 Augustus 1934, waarbij de nieuwe spelling voor het gehele onderwijs werd ingevoerd, is nadrukkelijk door de Regering meegedeeld, dat in het Kabinet een compromis was bereikt en dat de nieuwe spelregels daarvan het gevolg waren.

Toen bij de algemene beschouwingen over het regeringsbeleid in de Eerste Kamer oppositie kwam tegen dit onderdeel van het regeringsbeleid, heeft minister Colijn nog eens met nadruk verklaard, dat de minister van Onderwijs daarop bij de begroting zou antwoorden en daarbij zou spreken namens het gehele Kabinet, want, zo zeide minister Colijn nadrukkelijk, het raakt hier een beleid van het gehele kabinet, dat in deze volkomen homogeen is.

Duidelijker kon toch wel niet gezegd worden, dat wij hier te doen hadden met een wel overwogen onderdeel van het regeringsbeleid. Op grond daarvan zijn dan ook verschillende bedrijven overgegaan tot de invoering van de nieuwe spelling, ten koste van grote offers. Ten gevolge daarvan is ongetwijfeld ook het gehele onderwijs, ook het bijzonder onderwijs, waarover de Regering weinig te zeggen had, tot de invoering van de nieuwe spelling overgegaan, waarbij bleek, dat deze met een enthousiasme werd aanvaard en in de praktijk zeer goed heeft voldaan.

En nu op die wijze op de school en in het maatschappelijk leven, de nieuwe spelling van de Regering is aanvaard en doorgevoerd — de meeste boeken verschijnen tegenwoordig reeds in de nieuwe spelling — komt daar de weifelende heer Slotmaker de Bruïne en begint met steun van het kabinet weer even lustig aan de afbraak van het werk van minister Marchant. Blijkbaar door geen ander beginsel geleid, dan het tellen van de knopen van zijn vest. En helaas voor ons onderwijs blijkt de minister aan al zijn vesten niet evenveel knopen te hebben en zo valt vandaag de beslissing uit ten gunste van de spelling Marchant en morgen ten gunste van de Vries en Te Winkel.

We hebben, sinds dezen minister aan het bewind is, nu eens even nagegaan hoeveel verschillende en elkaar tegensprekende antwoorden hij in deze belangrijke zaak reeds gegeven heeft, maar we zijn de tel kwijt, zo schrijft „Ons Noorden".

Op 27 Augustus verscheen er een bericht in het Handelsblad, dat de nieuwe minister van Onderwijs niet voornemens was, het beleid van zijn ambtsvoorganger inzake de spelling te continueren.

Twee dagen later verscheen 'n tegenspraak, waarin te lezen was, dat de minister ten opzichte van de spelling een ander standpunt innam als zijn voorganger, maar niet voornemens was op het bestaande terug te komen.

Half September kwam de Maasbode met het bericht, dat de minister voornemens was geleidelijk terug te keren naar de spelling de Vries en Te Winkel.

De Standaard belde den minister op en kreeg een ontkennend antwoord!

De heer Thijssen, lid van de Tweede Kamer ongerust geworden, stelde schriftelijke vragen. Op 8 October kwam het antwoord, waarbij de minister geen rechtstreeks antwoord gaf, maar zich verschuilde achter een brief, door hem 1 Juli aan de Werkgevers federatiën in het Boekdrukkersbedrijf gezonden en waarin stond, dat de nieuwe regering Colijn niet voornemens was een wijziging te bevorderen, waarin werd teruggekomen op de tot stand gekomen voorschriften inzake de schrijfwijze van de Nederlandse taal.

In het voorlopig verslag der Tweede Kamer op de onderwijsbegroting werd toen de minister duidelijk de vraag gesteld, wat hij nu precies voornemens was, door te gaan op de weg van zijn voorganger of wilde hij terug? In de memorie van antwoord deelde hij mede, dat economische bezwaren hem weerhielden weer terug te gaan tot de invoering van de Vries en Te Winkel. Het gehele beginsel van de nieude stelling werd dus al over boord geworpen en blijkbaar met instemming van het gehele kabinet.

Bij de mondelinge behandeling kreeg Dr. Moller echter weer geruststelende verklaringen; de minister persoonlijk was wel niet zo'n grote voorstander, maar er zou een uitgebreide commissie komen, die enkele bezwaren zou onderzoeken en dan zou men die trachten op te lossen. Maar de nieuwe spelling bleef gehandhaafd. Maar toen de minister dezer dagen, zijn memorie van antwoord schreef aan de Eerste Kamer, had hij weer een ander vest aan en bleke, dat er zoveel bezwaren bestonden bij de minister, dat van hem geen doorvoering er van over gehele linie te wachten is.

Oud-minister Marchant, die altijd nog even strijdlustig blijft, heeft in gespiertaal zijn verontwaardiging te kennen gegeven ten opzichte van een dergelijk beleid. Inderdaad we kunnen ons voorstellen, dat een voortvarende en krachtig man een dergelijk weifelen en in en uit praten, gruwt.

De minister komt dan verklaren, dat een schrijfwijze, als de „koe zijn melk" voor hem zo stuitend is, dat een dergelijke spelling door hem niet kan worden aanvaard en dat daarom van hem een doorvoering van deze spelling niet te verwachten is.

Alsof we bijv. bij de Vries en Te Winkel ook niet schrijven „de politie sloeg met haar sabel op het wijf zijn hoofd."

We zullen intussen hier geen taalkundig debat gaan openen. Voor ons is de hoofdzaak, dat we hier te maken hebben met een regeringsbeleid, dat eerst een nieuwe spelling invoert op de scholen en wanneer dan de kinderen daar twee jaar in opgegroeid zijn, maar weer zonder blikken of blozen daarop terug komt, alsof het onderwijs een voorwerp is voor elkaar opvolgende ministers om er hun persoonlijke inzichten te experimenteren. Het wordt nu toch hoog tijd, dat de ouders en onderwijzers zich eens met deze zaak gaan bemoeien en deze departementslieden eens aan het verstand brengen, dat het onderwijs onzer kinderen een te kostbaar goed is, om als een speelbal te dienen voor weifelende excellenties. Het wordt thans ten hoogste tijd, dat de Commissie voor Spellingvrede een beroep gaat doen op de ouders en onderwijzers en dat in Den Haag eens een krachtig protest wordt gehoord tegen een dergelijk gesol met ons onderwijs.

Volgens het eenstemmig oordeel van alle onderwijzers en inspecteurs heeft de nieuwe spelling op de scholen, het uitstekend gedaan en deze ervaring is tenslotte honderd maal meer waard, dan het oordeel van de professorale en litteraire deskundige adviseurs, die thans zo'n druk op den heer Slotemaker hebben uitgeoefend, dat hij na veel vallen en opstaan blijkbaar voor goed bezweken is.

Maar aan dergelijke zwakke ministeriële benen mogen onze kinderen zeker niet opgeofferd worden.

Rustoord Groot Kwartier.

De opening.

Zaterdagmorgen had onder grote belangstelling de opening plaats van het **rustoord Groot Kwartier.**

De ereplaats in de hal werd ingenomen door een mooie mand met bloemen, een geschenk van mevrowu van Slobbe van Schendel. Daar ontving Dr. van Lienden de verschillende gasten, alle burgerlijke, militaire en geestelijke autoriteiten van het eiland. De departementschefs, de leden van de Koloniale Raad, alle geneesheren zagen we onder de gasten.

Te elf uur arriveerde Z. Exc. Gouverneur van Slobbe met Mevrouw en twee dochters. De tweejarige Yvonne van Lienden bood aan Mevrouw van Slobbe een bouquet rozen aan.

De verschillende genodigden waren opgesteld in het laboratorium van het gesticht, waar Dr. van Lienden den Gouverneur als volgt toesprak:

Rede Dr. van Lienden.

Excellentie!
Mevrouw van Slobbe!
Hooggeachte Aanwezigen!

Na mijn aanstelling tot Gouvernements-psychiater in 1934, gaf de Gouverneur van Curaçao mij de opdracht voorstellen in te dienen ten einde zo mogelijk een verbetering te brengen in het Krankzinnigenwezen.

De meer moderne opvattingen ten aanzien van de krankzinnigenverpleging zijn in twee verzamelbegrippen weer te geven:

1) **Actieve werktherapie.**
2) **Meerdere bewegingsvrijheid der patienten.**

Wat het eerste betreft kon op het oude Monte Cristo reeds veel bereikt worden op de vrouwenafdeling omdat vrouwen zich meer lenen tot huiselijke arbeid, zoals het verstellen van kleren, strijken, wassen enz. Door de gediplomeerde Hoofdzuster werd de werktherapie in de oude inrichting op zeer hoog peil gebracht.

De mannenafdeling verkreeg door het tactvol optreden van den Hoofdverpleger, de heer Hoogsteeder, een belangrijk rustiger en meer gedisciplineerd aanzien. De werktherapie kon zich niet dermate ontplooien.

Betreffende de „bewegingsvrijheid" kan gezegd worden, dat deze op het oude Monte Cristo ten enenmale ontbrak.

De bouw van deze inrichting was in strijd met alle meer humane opvattingen welke het moderne krankzinnigenwezen kenmerken.

Dit was voor mij aanleiding om Z. E. den Gouverneur van Curaçao met nadruk onder de aandacht te brengen, dat een nieuwbouw van een krankzinnigengesticht een conditio sin qua non was voor een werkelijke verbetering van het krankzinnigenwezen.

Door de samenwerking van Openbare Werken en de Bouwmaatschappij Nederhorst is thans een gesticht tot stand gekomen, dat voor zover ik kan zien, volkomen beantwoordt aan de eisen, welke aan een modern krankzinnigengesticht te stellen zijn.

Met deze mooie inrichting is het krankzinnigenwezen in Uw gebiedsdeel op hoog peil te brengen.

Ik verzeker Uwer Excellentie, dat het mijn streven zal zijn om dat peil ook te bereiken en ik meen hierbij te kunnen rekenen op het gehele personeel van het gesticht, dat zich tot op heden met buitengewoon veel ijver en toewijding aan zijn vaak moeilijk en opofferend werk heeft gegeven.

Gouverneur Van Slobbe: U is een man van de daad. Daarom wil ik in woorden niet de gevoelens weergeven van hen, die de ellende op het oude gesticht hebben meegemaakt en thans des te meer deze nieuwe inrichting kunnen waarderen.

Zeker kunt U zijn, Gouverneur, dat Uw naam in dankbare herinnering geassocieerd zal blijven aan het Rustoord Groot Kwartier. Ik dank U!

Rede Gouverneur.

Deze rede van Dr. van Lienden werd door Gouverneur Van Slobbe met de volgende rede beantwoord:

Alvorens tot de opening over te gaan, wens ik enkele opmerkingen te maken.

Toen ik enkele maanden geleden tijdens een bezoek aan dit in aanbouw zijnde gesticht, van Dr. van Lienden moeilijkheden hoorde aangaande het overbrengen der patiënten, antwoordde ik daarop: Als 't niet gaat, dan moeten ze maar weer teruggestuurd worden.

Dit, zo zeide Z. Excel., zou niet voor 't eerst geweest zijn.

Toen in 1870 de patiënten gingen verhuizen van het Rif naar 't huidige Monte Cristo, bleek ook, dat er aanvankelijk enkelen weer moesten worden teruggestuurd, omdat ze het uitzicht op de zee niet konden missen.

Maar deze geschiedenis zal zich nu niet herhalen. De patiënten zijn thans reeds voorbereid en gewend aan ruimte, bewegingsvrijheid en rust. Mogelijk dat er nog met een enkeling moeite zijn zal, maar over het algemeen zullen de nieuwe bewoners spoedig gewend zijn.

Ons overkomt het meermalen in ons dagelijks leven, dat we in aanraking komen met mensen die niet meer heel en al in evenwicht zijn en een moeilijk leven hebben, omdat ze zich voortdurend stoten. We reiken dan aan zulke mensen de hand en proberen deze weer op de ge-

---

Feuilleton.

Het Kapersnest.

door Joseph Conard.

1)

EERSTE HOOFDSTUK.

Het avontuur klopt aan de deur.

Tot de dag van gisteren en tot de dag van heden zeg ik beleefd: „Vaya usted con Dios."

Want wat betekenen ze voor mij?

Neen, dan die lang vervlogen dagen van mijn romantische tijd!

Ik zat tussen blauwe en witte balen in het schemerdonkere magazijn van Don Ramon en in de open deur stond een oud man met een langwerpig, bleek, vermoeid gelaat. Die tijd zal ik niet licht vergeten! Ik weet nog zo goed: de klamme geur in het typisch West-Indische pakhuis, de onbeschrijfelijke geur van van vochtige schemering, van locokruiden, van piment, van olijfolie, van verse suiker, van verse rum; de glanzingen van het licht in Ramon's grote brilleglazen; de scherpe ogen in zijn mahoniehouten gezicht, terwijl hij luisterde naar het klikken van een stok op de vloertegels, dat nader kwam achter de binnendeur; het geluid aan de deurklink; en het licht, dat binnenviel. De deur werd bruusk opengeworpen en sloeg tegen een paar vaten aan. Ik herinner me nog hoe de scharnieren van de deur rammelden; hoe een slank-gebouwde man verscheen in zwart costuum, een snuifdoos in de hand.

In dat land, waar iedereen witte kleuren droeg, was dit zwart — de correcte, oud-Castiliaanse dracht — iets zeer opvallends. De zwarte stok, die wij hadden horen klikken, bengelde met een zijden koord aan zijn hand; de fijne, blauw dooraderde, gerimpelde pols stak in een wolk van witte kant. Zijn andere hand bracht juist een dosis snuif naar zijn hoekige neus. Hij steunde op één been, het andere was een weinig teruggebogen. In die houding stond daar de vader van Seraphina.

Nadat hij zó, met het gebaar van een machthebber, de binnendeur had opengeworpen, bleef hij onbeweeglijk staan, niet van plan om binnen te komen, en riep met een schorre, oude stem: „Señor Ramon! Señor Ramon!" Daarna, terwijl hij zijn hoofd omwendde, twee maal: „Seraphina, Seraphina!"

Dat was de eerste keer dat ik Seraphina zag; ze keek over de schouder van haar vader heen. Ik weet nóg, hoe haar gezicht die dag was; haar ogen waren grijs, niet blauw-, maar zwart-grijs. Een ogenblik zagen ze recht in mijn ogen, peinzend en onbewogen. Daarna wendden ze zich naar de brilleglazen van den ouden Ramon.

Deze blik — herinner U, dat ik jong was toen! — was voldoende om mij mezelf te doen afvragen, wat die ogen van mij dachten, hoe ze mij hadden gezien.

„Maar daar is Señor Ramon immers!" zei ze tot haar vader, op een toon, als of ze hem berispte om een onhebbelijkheid, „Uw ogen zijn niet erg best meer, vader,... daar staat Señor Ramon!"

De warme schijn van het licht achter haar omgaf de ronding van haar gelaat met een gouden glans tot waar de schaduwen vielen van het zwarte lint, waarmee haar donker, bijna zwart haar was opgehouden. Zij hief haar slanke hand op en raakte daarmee aan een witte bloem, die achter haar oor hing als een pen bij een klerk. Toen verdween zij.

Stijf en onhandig van eerbied ging Ramon op den ouden grande toe. De deur viel achter hen dicht.

Door de neergelaten jaloezieën werd het verblindende zonlicht van Jamaica getemperd tot een zwakke schijn en daarin zag ik, schemerend, de blauwe balen, de witte balen en de grote, rode oliekruiken. Een ogenblik daarna ging de deur weer open en de jonge man kwam op me toe; hij was lang en mager; in zijn diep bleek gelaat glansden grote zwarte ogen. Die man was Carlos Riego.

Dat was de laatste romantische periode van mijn leven: de vele gebeurtenissen van toen tot nu zijn in mijn geheugen vaag geworden of ik heb ze vergeten.

Daarvóór heb ik nog eens het avontuur gekend: het was in de tijd dat ik, — twee en twintig jaar oud — in de grote spiegel mezelf stond te bekijken; — in de tijd, toen ik het ouderlijk huis in Kent verliet en, mij overgevend aan de fortuin, zee koos met Carlos Riego.

Mijn neef Rooksby had zich verloofd met mijn zuster Veronica; en ik was ellendig van jaloezie. Ik was grof gebouwd, had mooi haar, een gezonde, verweerde huid, goeie tanden en bruine ogen Ik had geen bijzonder gelukkig leven gehad. Altijd was ik met mezelf alleen geweest, peinzend over de wijde wereld, waarin, naar het mij toescheen, onbegrensde mogelijkheden waren van romantische avonturen, van liefde misschien en van bergen goud.

In ons huisgezin gaf moeder de toon, mijn vader telde niet mee. Zij was de dochter van een Schotsen graaf, die telkens opnieuw bankroet was gegaan. Hij had uitvindingen gedaan, plannen gemaakt; — en mijn moeder was een schoonheid zonder geld geweest. Zij was opgegroeid op de hoeve, waar wij nog woonden, het laatste stukje grond dat haar vader had overgehouden. Toèn was zij getrouwd.

Mijn vader was een geschikte man op zijn manier, in elk geval een vrij goede partij; hij was nogal welgesteld, vriendelijk en gemakkelijk te beïnvloeden. Hij had een ietwat dromerige natuur.

Hij had haar gebracht in de maalstroom van het residentieleven, maar zijn middelen lieten dat niet lang toe. Toen had mijn moeder zich laten gelden en op haar aandringen waren zij teruggekeerd naar de groeve, die haar bruidschat was geweest. Hadden ze dat niet gedaan, dan zou hun een armoedig, onteerd leven gewacht hebben in één van de voorsteden van Calais.

Mijn vader zat de hele tijd bij het vuur en noteerde van tijd tot tijd „ideën" in een zakboekje. Hij was, geloof ik, een episch gedicht aan het schrijven en hij was er gelukkig door, zonder ooit iets af te maken. Hij had dun, rood haar, — slordig, omdat hij geen bediende meer had —, een fijne, glimmende haakneus, blauwe ogen met smalle leden; en zijn gezicht had een tint en was geaderd als een Spaanse kers. Hij zat de hele dag in een beklede leunstoel.

Mijn moeder zorgde voor alles.

Ze was altijd buiten, waardoor haar gezicht er uitzag als een bronzen, gerimpelde winterappel. Het was een gezicht van een Romeinse matrone, met strakke lippen, bruine ogen en met een harde uitdrukking.

Wat voor een vrouw ze was, kan men afleiden uit het soort werklui, dat ze had voor de boerderij.

Stuk voor stuk waren het smokkelaars en stropers en daar hield ze van.

wordt vervolgd.

wone weg te krijgen.

Dit gebeurt nu ook met de krankzinnigen.

Maar hoe was dit vroeger? In een kort historisch overzicht vertelde Z. E. hoe vóór 1870 de verpleging in hokken treurig was. Het was geen gebrek aan liefde, maar gebrek aan kennis. Ook het gesticht Monte Cristo wat in dat jaar betrokken werd, gaf geen afdoende verbetering en de eerste bezoeken die de Gouverneur aan dat gesticht bracht, vervulden hem met ontzetting; het was daar een onrustige sfeer en mensen die er werden gebracht als zenuwpatiënt dreigden daar zelfs krankzinnig te worden. Z. Exc. sprak erover met de behandelende geneesheer, die inderdaad veel voor zijn patiënten voelde, maar het antwoord wat Z. Exc. ontving was, de erkenning van zijn eigen onbevoegdheid om verbeteringen te kunnen aanbrengen.

Toen bleek, aldus Z. E., dat het eerst nodige was, een deskundige. De Raad stond de gelden daarvoor toe. Dr. van Lienden kwam en de keus bleek een zeer gelukkige.

Er kwamen betere toestanden op het oude Monte Cristo. De Zusters pasten zich aan en zonden gediplomeerde verpleegsters; er kwam een hoofdverpleger, maar het oude gesticht kon niet worden aangepast en de conclusie was, dat een nieuw gebouw noodzakelijk werd. En de Raad blijk gevend op de hoogte te zijn van de tijd voteerde ook hiervoor de gelden.

Bij de reorganisatie van de dienst bleek een splitsing noodzakelijk in een Psychiatrische afdeling onder Dr. van Lienden en de huishoudelijke afdeling onder de rector-administrateur. Aanvankelijk had ook de Gouverneur gedacht dat dit moeilijkheden geven zou. Maar de uitslag was anders en daarom bracht hij grote hulde aan Dr. van Lienden en Pastoor van Rooy voor hun grote tact.

Dank aan Dr. van Lienden voor zijn toewijding, zijn energie en het werk wat hij verzet had. Dank aan Pastoor van van Rooy voor zijn samenwerking en voorbeeldig beleid. Dank ook wilde de Gouverneur brengen aan de Zusters van Breda die nu met jonge ijver zich zo hadden aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Dank aan Mgr. voor de hulp van de Missie. Dank aan de hoofdverpleger, aan Openbare Werken, den directeur en tech. ambtenaar Smit.

Dank aan de directie der watervoorziening, den districtmeester, uitvoerder en aan allen die hebben bijgedragen in de tot-standkoming van dit gesticht. Indien ik iemand mocht vergeten hebben, duidt het me niet ten kwade; de meeste aanwezigen hier hebben er iets toe bijgedragen.

Nog gaf Gouv. van Slobbe de reden aan, waarom hij zulk een grote waarde hechtte aan dit gebouw; want in dit gebouw was meer ingestoken dan bouwsommen alleen; ook was er nog besteed een groot kapitaal van opoffering en toewijding. Curaçao heeft met dit gesticht getoond niet achter te willen blijven om het lot van ongelukkigen te verzachten.

Z.Exc. sprak dan ook de hoop uit dat deze inrichting in de toekomst aan deze opdracht zou mogen beantwoorden; en deze hoop was gegrond, gezien de toewijding van Directeur, Administrateur en zusters.

Blij was Z. Exc. nog voor zijn afscheid van Curaçao deze richting te hebben mogen openen; wat hij dan bij deze deed.

Na de rede ging het gezelschap een rondgang maken door de nieuwe gebouwen; wat jammer genoeg door de regen wel wat werd bemoeilijkt.

De plechtige inwijding.

Maandagmiddag had de plechtige inwijding plaats van kapel en Zusterhuis door Mgr. P. I. Verriet. Onder de genodigden was Gouverneur Van Slobbe en familie; Dr. van Lienden, verschillende Katholieke hoofdambtenaren en leden van de Koloniale Raad met hun dames, de pastoors van de Stad en afgevaardigden van de verschillende religieuse comuniteiten enz. De plechtigheden werden verricht door Mgr. Verriet met assistentie van Pastoor van Rooy en Pater van Looy. De Fraters zongen de liturgische gezangen op zeer verdienstelijke wijze.

Na de wijding van het Zusterhuis hield de rector administrateur, Pastoor van Rooy, de volgende toespraak:

Rede van Pastoor van Rooy.

Monseigneur, Excellentie, Mevr. van Slobbe, geachte genodigden:

Alvorens over te gaan tot de wijding van de kapel, meen ik even een woord van dank te moeten spreken tot Mgr. voor de bereidwilligheid, waarmede Mgr. ons de eer aandeed, aan deze nieuwe stichting Zijn Bisschoppelijke zegen en wijding te willen schenken. Tevens moge ik Mgr. gelukwensen met de uitbreiding van dit deel van 't grote Missiewerk in Zijn Apostolisch Vicariaat.

Excellentie Gouverneur van Slobbe, ik beschouw 't als een bijzonder voorrecht, dat ik zeer op prijs stel, dat U mij de gelegenheid gegeven heeft, U, ook namens de Eerw. Moeder Cherubine en de Eerw. Zusters van Breda, hartelijk te bedanken.

Op de eerste plaats voor 't vele, zeer vele, dat U bij deze nieuwe stichting voor de zusters gedaan hebt en dan noem ik niet alleen het keurige zustershuis, de smaakvolle kapel, de hele inrichting van beide, maar ook de voortdurende belangstelling en appreciatie, die U toonde voor het werk van de zusters, een belangstelling en appreciatie, die zich uitte vooral door Uwe persoonlijke bezoeken aan het St. Elisabeths Gasthuis, Zaquito en Monte Cristo, en waarbij U zich steeds op de hoogte wilde stellen van de belangen der zusters, speciaal t.o.v. haar caritatief werk.

Op de tweede plaats breng ik U dank voor 't vertrouwen, dat U stelde in de Congregatie van Breda en met name in Moeder Cherubine. U herinnert zich nog wel de vergadering van Augustus 1934 ten Gouvernementshuize, toen U ons officiëel het grootse plan van deze stichting meedeelde en als mininum-eis stelde het getal van 22 zusters. Ik geloof, dat U Moeder Desirée nooit zo bedrukt gezien hebt als toen.

En wat was uw antwoord? Nu, laat Mgr. en de R. Adm. maar eens naar Moeder Cherubine schrijven, dan komt het wel in orde.

En 't kwam in orde; het kwam in orde, ondanks vele moeilijkheden, ondanks 5 sterfgevallen in 1935, waaronder onze onvergetelijke Zr. Ernestine, ondanks de nieuwe T.B.C.-inrichting, die beginnen moest, zodat dit nieuwe gesticht geopend zal worden met het vereiste getal van 22 zusters.

Excellentie, wij danken U voor 't grote vertrouwen, door U gesteld in de Congregatie van Breda.

Eerw. Moeder Cherubine, 't moet voor U een groot genoegen zijn, de opening en inwijding van dit nieuwe gesticht te mogen meemaken, en nog groter, Uw zusters, nog voor Uw vertek in haar caritatieve werkzaamheden bezig te zien, toch, Eerw. Moeder, zal Uw vreugde niet geheel en al onverdeeld zijn, het U zo dierbare St. Elisabeth heeft moeten bloeden, maar, dat bloed zal vruchtbaar zijn, evenals 't bloed der martelaren 't zaad was voor nieuwe Christenen.

Zo zal ook 't offer, dat het St. Elisabeth-gasthuis heeft moeten brengen, nieuwe roepingen opwekken tot het religieuse leven. En dan hoop ik, Moeder, dat dat spoedig zal gebeuren, en dat U spoedig na Uw aankomst in Holland weer nieuwe krachten zult kunnen zenden voor dit schone liefdewerk, dat Uw zusters hier beoefenen. Dan ben ik er van overtuigd, dat Zijne Excellentie voor zijn vertrek naar Holland, Moeder Desirée ook nog eens zal zien lachen.

Ten slotte een woord van bijzondere dank aan den Geneesheer-Directeur van dit gesticht, Dr. van Lienden.

Dank op de allereerste plaats van mij, als Rector-Administrateur, voor de prettige en aangename samenwerking gedurende de lange en moeilijke voorbereiding voor de instandkoming van dit gesticht. Ik moge hier nog eens herhalen, wat Z. Excellentie verleden Zaterdag zeide, dat er tussen ons beiden nooit de minste onaangenaamheid is geweest, en we steeds elkanders standpunt, ofschoon dikwijls veel verschillend begrepen en geëerbiedigd hebben. Dr., mijn oprechte dank.

Ook namens Moeder en de zusters moge ik U dank brengen vooreerst voor de leiding, die U de zusters gegeven hebt in de verpleging der krankzinnigen, niet alleen in de lessen, aan de verpleegsters, maar vooral in de leiding, waardoor iedere zuster, zelfs de minste haar plaats en haar betekenis wist inhet grote werk van de verpleging.

Dat deze leiding aan zijn doel beantwoord heeft, blijkt wel hieruit, dat alle zusters, geen enkele uitgezonderd, gaarne onder U werken, en even gaarne U straks willen volgen naar dit nieuwe gesticht.

Maar er is nog iets, Dr, waarvoor ik U bijzondere dank zeg, en dat is, dat U, ofschoon zelf niet Katholiek, zo bijzonder de religieusiteit van de zusters aanvoelt en waardeert. U hebt in het oude Monte Cristo gezien en begrepen, hoe de zusters bij al haar opofferend werk niets behoefden, dan enkel en alleen haar kapel. U zag iedere dag, dat ze in die kapel de kracht zochten, om morgen weer met dezelfde opgewektheid en levensblijheid haar werk voort te zetten. Daarom was 't steeds Uw wens, de nieuwe kapel zo mooi mogelijk te maken, om de Zusters haar religieus leven op de volmaakste wijze te doen beleven. Dit waardeer ik heel bijzonder in U, Dr., en U kunt ervan overtuigd zijn, dat ook de zusters U daarvoor dankbaar zijn.

Moge dan deze aangename samenwerking van dokters, zusters, en R. Adm. nog lange jaren duren. Ik heb gezegd.

Hierna had de wijding plaats van de kapel met dezelfde assistentie, welke plechtigheid werd besloten door een solemneel lof waaronder Mgr. de predikatie hield.

Predikatie Mgr. Verriet.

In zijn gewijde rede wees Mgr. op de noodzakelijkheid van Gods hulp in ons dagelijks werk. Welnu door deze kerkelijke zegeningen was deze hulp van God afgesmeekt over allen die zich hier geven aan het werk van naastenliefde voor de armsten der armen, voor hen die het hoogste menselijke goed missen, het bewustzijn van kinderen Gods te zijn.

Als mens zijn we verplicht deze mensen te helpen volgens de moderne gegevens van de wetenschap, maar als katholiek moeten we deze mensen ook helpen met de genademiddelen van ons H. Geloof.

Mgr. citeerde een woord van Paus Pius X die aan een psychiater zeide: „Zeg aan uw zieken, dat de beste rust en kalmte te vinden is in de genademiddelen van ons H. Geloof."

Daarom, zo vervolgt Mgr., hebben wij de genade af te smeken, niet alleen over de zusters en verplegers, maar ook over allen die hier verpleegd worden.

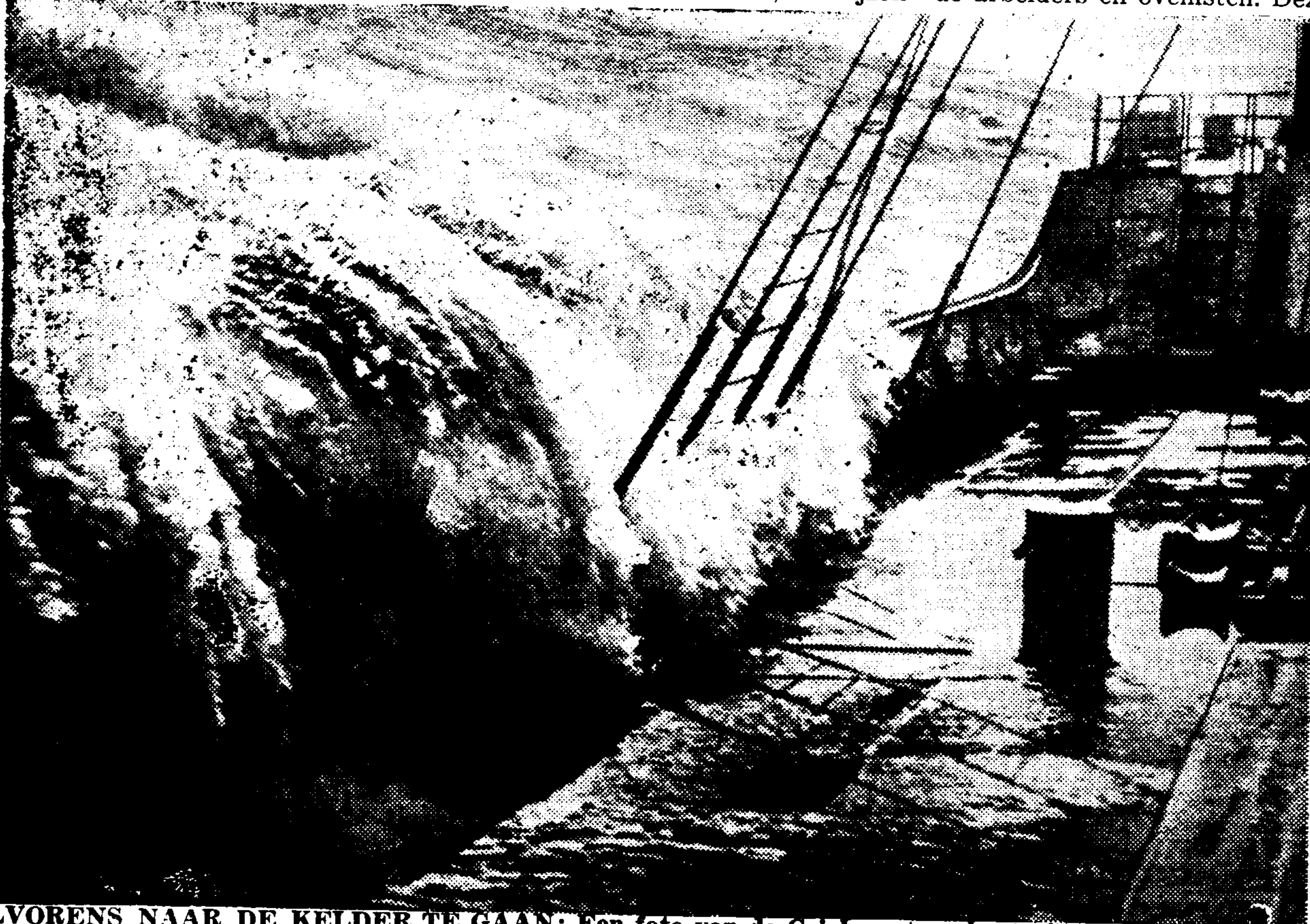
De bouw van dit gesticht heeft een culturele betekenis, maar meer nog de bouw van deze kapel en daarom vond Mgr. het zo'n heerlijke gedachte dat deze kapel was geplaatst in het midden van de gebouwen.

Mgr. hield aan de Zusters voor, wat deze kapel betekende in hun leven van offers; en bracht ten slotte dank aan Z. Exc. welke dank op echt katholieke wijze door de Zusters zou worden beantwoord door hun dagelijks gebed voor den Gouneur en zijn familie.

Mgr. sloot met de wens dat deze schone stichting tot heil mocht zijn voor velen van ons volk.

Op het einde van het plechtig lof noodzaakte de invallende duisternis het opsteken van het licht, waardoor de lijnen van deze schone kapel nog meer tot hun recht kwamen. Een gezellig samenzijn in het zusterhuis sloot deze plechtige inwijdingsdag.

Heden, Woensdagmorgen, had de overbrenging plaats van de patiënten en daarmee de daadwerkelijke in-gebruikname van het gesticht.

ALVORENS NAAR DE KELDER TE GAAN: Een foto van de Griekse stoomboot „Stefanos Costomensis", genomen enige minuten voor de boot zonk. De 30 opvarenden werden gered door een ter hulp snellende stomer.

Zijne Excellentie de Gouverneur zal Donderdag 16 April a.s. geen audientie verleenen.

De Gouvernements-Secretaris,
GRONEMEYER.

De waarheid omtrent de bakkersstaking.

Mededelingen van het Bestuur van de Arbeidersbond.

Twee maanden geleden hebben de aan de Bond aangesloten bakkers bij het Bestuur enkele klachten en wensen ingediend met het verzoek deze te willen onderzoeken. Uit dit onderzoek is gebleken, dat er op het gebied van de broodindustrie een ware chaotische toestand heerste.

De broodprijzen varieerden tussen ƒ 2.—, ƒ 2.50, en hoger de honderd voor de wederverkopers, terwijl aan de klanten het brood verkocht werd voor 2½, 3, 4, en 5 cent per stuk. Wat het gewicht aangaat, was er ook bij verschillende inrichtingen absoluut geen vaste gedragslijn, want bij verschillende inrichtingen werd er meer gekeken naar het volume dan naar het gewicht, terwijl de voornaamste overweging was, dat er uit een zak meel een behoorlijk aantal broden kon worden gebakken.

Het loon varieerde tussen ƒ 2.50 en ƒ 3.50 voor de arbeiders aan de tafel en en ƒ 4.— en ƒ 5.50 voor ovenisten, terwijl de werktijd bij een paar bakkerijen 10 uur per dag was, bij verrewge de meeste echter **14 en 15 uur per dag.**

Aan de hand van deze gegevens besloot het Bondsbestuur een vergadering te beleggen voor de Heren eigenaren en te dien einde werden de Heren in een rondschrijven uitgenodigd voor een vergadering in de zaal van de Bond, Van Walbeeckplein 24.

Dertig procent van de Heren verschenen en de anderen bleven thuis. In deze vergadering werden de klachten en wensen van de werklieden ter tafel gebracht en het bleek, dat in verband met de eigenaardige werkwijze van de verschillende bakkerijen een verandering in de arbeidsduur niet wenselijk werd geacht. Wel zou overwogen worden welke maatregelen zouden kunnen worden getroffen om de arbeiders een meer redelijk loon te betalen in verband met de buitensporige lange arbeidsduur.

De zienswijze van de eigenaren werd aan de bakkers in een volgende vergadering medegedeeld; deze eisen hun loon van resp. ƒ 5.— en ƒ 7.50 per dag voor de arbeiders en ovenisten. Deze eis werd echter door het bestuur van de Bond verworpen en naar aanleiding van het advies van een in deze zaak zeer onpartijdige deskundige eigenaar, die adviseerde het normale loon voor een bakker te stellen op ƒ 0.40 per uur, werd in principe aangenomen, dat het loon resp. ƒ 4.— en ƒ 6.— zou bedragen.

In een volgende vergadering van de eigenaren werd door hen voorgesteld de broodprijzen te brengen op 4 cent per stuk voor de wederverkopers en 5 cent per stuk voor de afnemers. De wederverkopers konden dan ook een meer redelijke winst maken en daardoor het brood behoorlijk verpakt verkopen. Voorts werd door de eigenaar voorgesteld het gewicht op 100 gram te stellen. Dit onmogelijk voorstel werd natuurlijk door het Bestuur van de Bond verworpen, waarna in een volgende vergadering door de eigenaren voorgesteld werd de prijs van het brood te verhogen met 40% het loon met 25%, en het gewicht met 25%.

Een eigenaar stelde voor een vergadering te beleggen met de bakkers, waarbij hij dan persoonlijk met nog een ander afgevaardigde, de arbeiders te woord zou staan. Dit voorstel werd aan de arbeiders voorgelegd, maar met algemene stemmen verworpen, waardoor deze vergadering niet door kon gaan. Verder werd aan de Bond voorgesteld een contract op te maken waarin zowel gewicht, loon, als broodprijs waren vastgesteld, maar aangezien de opkomst bij de vergadering van de eigenaren zo gering was, was het zeer onwaarschijnlijk dat alle eigenaren het contract zouden tekenen. Het Bondsbestuur ontving hierop een telefonische mededeling van een van de eigenaren, dat er verschillende eigenaren waren, die het contract niet wilden tekenen, en dat hij zich dus ook terugtrok. Van het contract kon dus onder deze omstandigheden niets terecht komen.

De bakkers waren vanzelfsprekend niet tevreden over de vorderingen die de onderhandelingen maakten en wenden zich tot het Bestuur van de Bond met het verzoek de Heren eigenaren te willen mededelen dat zij het voorgestelde loon van ƒ 4.— en ƒ 6.— verlangden. Op de 14 brieven die door het Bondsbestuur verzonden werden, inhoudende het verzoek tot gemelde loonsverhoging, kwamen slechts drie antwoorden binnen. Twee eigenaren verzochten de verhoging uit te stellen tot 1 Mei en de derde deelde mede dat hij het loon tot zijn leedwezen niet kon verhogen.

's Middags kwamen de afgevaardigden van de bakkers om de uitslag te vernemen en wat de Bond adviseerde. De Bond deelde de uitslag mede en adviseerde te wachten tot 1 Mei. Hiermee namen de bakkers geen genoegen en deelden aan het Bestuur van de Bond mede, dat zij diezelfde avond wilden staken. Vanzelfsprekend adviseerde de Bond voorlopig tegen staking, maar de arbeiders wilden niet voor het oude loon langer werken.

Zij verzochten de Bond dringend een bekendmaking uit te vaardigen voor de bakkers, om hen eraan te herinneren dat met ingang van 8 April het loon resp. ƒ 4.— en ƒ 6.— moet bedragen, en dat zij die het gevraagde loon niet kregen het werk moesten neerleggen. Voor deze bekendmaking bleven ze geheel verantwoordelijk. Het gevolg is kort. De bakkers hielden zich aan hun overeenkomst en 7 April werd aan de eigenaren medegedeeld dat het werk zou worden neergelegd. Van al de bakkerijen besloten er 7 onmiddellijk de gevraagde prijs te betalen **aan de arbeiders. Een eigenaar** nam andere werklieden in dienst tegen de verhoogde prijzen terwijl anderen ofwel hun poorten sloten of de eigenaar ging zelf voor de oven staan. **Door het aanvaarden van de eis van de bakkers door de meerderheid van de eigenaren van de bakkerijen kan de algemene staking, die eindigde voor zij goed en wel begon, als definitief geëindigd worden beschouwd.**

Ongeveer 14 van de bakkers van 3 bakkerijen zijn nog werkloos daar de eigenaren het loon niet hebben verhoogd en deze arbeiders hebben ontslagen. Dezen hebben zich tot de Bond gewend met het verzoek tot bemiddeling. Tengevolge van een onderhoud van den secretaris van de Bond met Z. Excellentie Gouverneur van Slobbe, die adviseerde de stakers aan te sporen 't werk te hervatten, heeft het Bondsbestuur deze 14 stakers aangespoord het werk te hervatten, tegen de oude condities in afwachting ener loonregeling. Deze 14 stakers hebben verklaard, dat zij wel wensen te werken op de door de Bond gestelde voorwaarden, die door de overige eigenaren zijn aanvaard, doch niet tegen het oude loon.

Het Bondsbestuur deelde aan deze bakkers mede dat Z. Excellentie zal trachten door de instelling van een commissie een behoorlijke loonregeling te treffen en adviseerde in afwachting hiervan het werk te hervatten.

De 14 werkloze bakkers hebben het advies van de Bond niet aanvaard.

De toestand van deze bakkers is als volgt:

Zij zijn door het verkregen ontslag werkloos geworden. Van een staking is dus geen sprake. De bond zal intussen trachten de werkloos geworden bakkers weer aan het werk te krijgen. Ten slotte het volgende ter vermijding van valse berichtgeving. De Bond heeft de bakkers in hun strijd bijgestaan op grond van de volgende overwegingen:

1. Omdat na 5 weken overleg met de eigenaren van de bakkerijen niet tot een oplossing is gekomen, doordat eigenaren van de bakkerijen zelf, door breed verschil van mening geen enkel vast voorstel hebben kunnen doen.
2. Omdat de gevolgen van de chaotische toestand van ongebreidelde concurrentie van eigenaren ten slotte op het hoofd van de bakkers neerkomen.
3. Omdat de bakkers deze staking hebben gewild en er verantwoordelijk voor zijn gebleven.
4. **Omdat de Bond van deskundige zijde vernomen heeft dat de voorgestelde loonsverhoging zonder verhoging van de prijs van het brood mogelijk is.**

De Bond wenst tot een spoedige oplossing van de loonregerinlg te geraken, en richt bij deze tot de eigenaren het verzoek met de Bond samen te werken om tot een algehele oplossing van dit vraagstuk te komen. Hiertoe is noodzakelijk dat de eigenaren ofwel voltallig met het Bondsbestuur vergaderen of wel een persoon uit hun midden machtigen voor hen op te treden.

Aan de blote bewering, dat zij het gevraagde loon niet kunnen betalen kan geen waarde worden gehecht, zolang zij niet aantonen, dat hun bedrijf deze loonsverhoging niet toelaat.

De kwestie of de eigenaren vreemde werkkrachten zo maar kunnen importeren, komt niet eens ter sprake, zolang de eigenaren niet aantonen dat zij de verhoging niet kunnen betalen. Wij vragen ons af of de bakkerij van hen die ƒ 3.50 betalen zo zwak staat dat zij geen ƒ 0.50 verhoging kunnen betalen.

Vreemde arbeidskrachten importeren uit Venezuela is niet mogelijk want daar (in Caracas) wordt aan een bakker, naar men ons mededeelt, Bs. 12 en aan een ovenist Bs. 16 voor dagwerk en Bs. 1[illegible] voor nachtwerk betaald. En nimmer kan toegstaan worden dat hier arbeiders geïmporteerd worden voor hetzelfde loon dat de arbeiders hier vragen, want dan ontstaat hier een werkloos proletariaat dat een gevaar is voor onze samenleving. In de paar weken die de Arbeidsbeurs van de R. K. Arbeidersbond bestaat zijn reeds 17 werkelozen ingeschreven. Moet dit aantal vergroot worden met een contingent bakkers en zullen vreemden hier komen werken voor het loon dat wij eisen? Import van vreemde arbeidskrachten verarmt onze arbeidersstand indien zij hier komen arbeiden tegen lage werklonen.

Het Nieuwe Regeringsreglement aangenomen.

De nieuwe regeringsreglementen van Suriname en Curaçao, ten doel hebbende, in overeenstemming met de Grondwet, de gehele bouw van het Koninkrijk te restaureren, nu wat de West betreft, zijn op 13 Maart l.l. z. h. s. aangenomen. Beide gewesten zullen voortaan vertegenwoordigde leden hebben, die partiëel benoemd, partiëel gekozen zullen worden krachtens een kiesrecht, dat voor een deel censuskiesrecht is en voor een deel door de regering der gewesten toegekend zal worden per reglement.

Wat ir. Feber wenste, is zoveel mogelijk nagestreefd: parallele regering met de grondwet van Indië. Zo is er het schone instituut der „aanwijzingen" — schoon omdat het stof tot eindeloze debatten geeft in en buiten de zuiver politieke sfeer — nu ook in de West ingevoerd, benevens blijft de conflicten-regeling, al is men in de West theoretisch vrijer dan in Indië bij het vaststellen van de begroting.

De Minister heeft het ontwerp met weinige woorden in veilige haven gekregen. De vloed van amendementen wist dr. Colijn te keren. Alleen het passief vrouwenkiesrecht is voor de West aanvaard, omdat het ook in de Oost bestaat en om der concordantie wille legde de minister zich daarbij neer.

We plaatsen hieronder het verslag van de Maasbode:

De heer van Boetzelaer (C.H.) wijst erop, dat de autonomie op sommige punten zal worden uitgebreid, op andere ingekort. Jammer acht hij het, dat niet herzien wordt, het artikel bepalende dat alle erkende kerkgenootschappen gelijkelijk worden beschermd.

Israëlieten en Hindoe's vallen er nu — ten onrechte — niet onder; daar zij wel godsdienstige maar geen kerkgenootschappen hebben. Wel wordt geregeld de fundamentele verhouding tussen Gouvernement en opperbestuur. Liever had spr. die op dezelfde wet als die van Ned. Oost-Indië geregeld gezien.

De heer IJzerman (S.D.) herinnert aan de veeljarige voorbereiding der herziening. Intussen, ingrijpend is zij niet. Curaçao krijgt geen normaal vertegenwoordigend lichaam doch een hybridisch product, dat voor een deel overeenkomt met de bestaande Koloniale Raad. Een grote bevrediging zou gewekt hebben de vervulling van de blanco-volmacht tot regeling in Den Haag van wat in Suriname en Curaçao behoorde te worden geregeld, indien dit niet gepaard was aan een regeling overeenkomende met de conflictenregelingen voor Ned.-Indië.

De heer Joekes (V.D.) betreurt, dat **in de herziening niet is opgenomen de** bijzondere rechtsbedeling van zekere gebieden in Suriname. In het bijzonder betreurt spr. dat het actief en passief kiesrecht niet aan vrouwen wordt toegekend volgens het onderhavige wetsontwerp. Het kiesrecht behoort behoort zo ruim mogelijk te zijn. Een ander lid van zijn fractie zal hier op terugkomen.

De verantwoordelijkheid van den minister van koloniën moet niet in zo sterke mate worden verlegd naar de gouverneurs.

Het recht van interpellatie is tot sprekers teleurstelling in dit onwerp niet opgenomen.

De heer Feber (R.). bepleit de wenselijkheid van overeenstemming met de staatsregeling voor Ned.-Indië.

Ten aanzien van de geschillenregeling erkent spr., dat het wenselijk is, de werking van de onderhavige herziening in de practijk af te wachten.

Mevr. Bakker—Nort (V.D.) wijst erop, dat de Regering in haar ontwerp gewaagt van haar streven om in Suriname en Curaçao een echte volksvertegenwoordiging te verkrijgen. Behoort, zo vraagt spreekster, de vrouw in deze gewesten daar niet bij? De minister verzet zich actief tegen vrouwenkiesrecht en zou, indien uit de Kamer een voorstel tot toekenning van passief vrouwenkiesrecht mocht worden gedaan, de beslissing daarover aan de Kamer willen overlaten. Welnu zulk een voorstel is door spreeksters fractie ingediend en zij beveelt de aanvaarding aan.

De heer Van Kempen (Lib.) zet de wenselijkheid van eenheid van rechtsbedeling uiteen.

De samenstelling van de Staten zal nu voor beide gebiedsdelen zó worden, dat we krijgen 2/3gekozen en 1/3 benoemd. Wat deze laatste betreft geeft spr. voorkeur aan benoeming door de Kroon. Ten aanzien van het vrouwenkiesrecht schaart spr. zich achter mevr. Bakker-Nort.

De heer Van Dijk (A.R.) wil enkele opmerkingen maken betreffende de verhouding tussen gouvernement en opperbestuur, het kiesrecht e.a.

De vergadering wordt hier onderbroken voor de bespreking van de vragen der heren Aalberse en Vliegen over het onder de wapenen houden van dienstplichtigen.

Dan is het woord wederom aan den heer Van Dijk (A.R.) Deze acht het wenselijk, dat wordt bepaald, dat de gouverneur heeft te handelen „overeenkomstig 's konings aanwijzingen". Spr. bestrijdt het betoog van mevr. Bakker-Nort en zegt, het vrouwenkiesrecht niet nodig te achten om een **geconcentreerde natie**

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Volgens de Journée Industrielle is het plan om een tunnel te boren door de Mont Blanc, de hoogste berg van Europa, niet ver meer van verwezenlijking af. Volgens dit blad is het departement van defensie volledig op de hoogte gesteld van de plannen en heeft het deze goedgekeurd. Het zal niet lang duren of Minister Chautemps zal het reusachtige werk laten aanbesteden. Verschillende besprekingen zijn er ook gevoerd met Italië en Zwitserland, terwijl geologen aan alle kanten onderzoekingen hebben gedaan; deze echter verklaren, dat het boren van de tunnel geen bijzondere moeilijkheden zal opleveren. De Noordelijke ingang van de tunnel zal bij Chamonix, 3150 voet boven de zeespiegel, terwijl de Zuidelijke uitgang zal zijn bij het Italiaanse dorpje Entraves. De totale lengte van de tunnel zal worden 7.8 mijl en de breedte achtentwintig voet. De totale kosten voor het aanleggen van deze tunnel worden beraamd op 269 millioen frank, een bedrag, dat, naar men hoopt geheel in Frankrijk zal worden opgebracht. In vijftig jaar zal men deze enorme kosten hebben bestreden, door het heffen van extratol voor de treinen, die de tunnel passeren. De weg van Parijs naar Rome zal door deze tunnel belangrijk worden bekort. Vijfduizend man zullen aan de aanleg hiervan ongeveer zes jaar werk hebben.

De ex-President van Mexico Calles is wegens zijn actie tegen de Regering verbannen. Hij vertrok per vliegtuig naar Brownsville in de Ver. Staten.

Volgens een officiëel bericht zal de Presidentsverkiezing in Spanje 10 Mei plaats hebben, wanneer ook de kiezers zullen worden gekozen.

Er lopen geruchten, dat er ernstige gevechten plaats hebben.

Morgen zou de bespreking plaats hebben van den Voorzitter van het Volkenbondcomité van 13 met Italië en Abessynië over het openen van vredesonderhandelingen.

De Duitse Gezant in Londen Leopold von Hoesch is overleden.

Aan de Mansjoerijse grens hebben weer ernstige gevechten plaats gehad tussen Russische en Japanse troepen.

Bij de viering van de 5e verjaardag van de republiek hebben in Madrid, Saragossa en Segovia ernstige communistische onlusten plaats gevonden.

De St. Franciscuskerk in Mexico, een der mooiste van de Mexicaans-Spaanse architectuur is in brand gestoken. De schade wordt op duizenden geschat.

Vrijdag steeg een clippertoestel van de Pan American Airways te Port of Spain op. Daar het reeds donker was terwijl het vliegtuig door het water snorde, zag de piloot te laat, dat zich een klein bootje in de startbaan bevond. Hij trachtte een bocht naar rechts te maken, dooh hierdoor dompelde de vleugel onder water. Het toestel sloeg om en verdween bijna onmiddellijk in de golven. 2 Passagiers waren niet in staat zich uit de cabine te verwijderen. De piloot Iturbi en de andere passagiers hadden weinig of geen letsel.

Volgens berichten zou Z. H. de Paus met Pasen geen H. Mis gelezen hebben, wegens minder goede gezondheidstoestand.

Tot nog toe is voor de a.s. verkiezingen in Venezuela op 19 April, Lopez Contreras de enige candidaat.

Met de Paasdagen voerden de Italianen enige bomaanvallen op Abessynisch gebied.

UIT NEDERLAND.

Burgemeester G. J. J. Wouters, de benoemde Gouverneur van Curaçao, nam Donderdagavond in een bijzondere gemeenteraadsvergadering afscheid van zijn medebesturders en ambtenaren.

Volgens een mededeling van 't hoofdbestuur van het Nederlandse Rode Kruis heeft men bericht ontvangen, dat de chirurg Van der Does 4 April naar Dzibouti vertrokken is, van waar uit hij zich naar Nederland zal inschepen. De Nederlandse ambulance bevindt zich nog steeds te Dessié daar de Drs. de Vries en Veeneklaes 5 April van Addis Abeba naar Dessié teruggekeerd zijn.

Naar men verneemt is het rapport van de commissie voor grondwetsherziening tegen Juni te verwachten. Een groot aantal aviezen zijn hierin verwerkt.

Volgens de Telegraaf is het een vrijwel vaststaand feit, dat er binnenkort een handelsmissie naar Zuid Amerika zal vertrekken onder leiding van den Heer Karnebeek. Oorspronkelijk was de Nederlandse gezant te Parijs de Heer Loudon als leider aangezocht, doch deze heeft in verband met zijn hoge leeftijd voor het aanbod bedankt.

De directie van de Leerdamse glasfabriek had een langdurige conferentie met Minister Gelissen. Deze bespreking had tot resultaat dat het bedrijf althans deze week voortgezet zal worden, inmiddels gaat dan het overleg tussen den minister en de glasindustrie voort, zodat men wel hoop koestert het bedrijf, zij het misschien in gewijzigde vorm, voort te laten bestaan.

Komende herfst en winter zullen, volgens een mededeling van departement voor landbouw goedkope koelhuiseieren voor werklozen beschikbaar gesteld worden.

Zaterdag is van Soerabaja de torpedojager „Van Galen" uitgevaren, nadat men op het radiostation noodseinen opgevangen had van een vliegtuig dat seinde, noodlanding in het zicht van de Javakust te moeten uitvoeren. Tengevolge van de zwakke signalen van het toestel waren de naam en roepletters niet met zekerheid vast te stellen, doch waarschijnlijk is het een sportvliegtuig behorende aan de heer Hugley uit Adelaide (Australië), die enige weken geleden toestemming aan de Nederlandse regering regering gevraagd had om op Timor te mogen landen gedurende zijn vlucht naar Engeland. Tot nu toe heeft men nog geen spoor van het toestel ontdekt.

Door de colportage van de N.S.B. hebben zich Zaterdag in de Amsterdamse Jordaan ernstige relletjes voorgedaan en werden verschillende jongelui ernstig mishandeld. Daar de politie met stenen en flessen vanaf de daken bestookt werd, heeft men druk gebruik gemaakt van vuurwapens.

H. M. de Koningin en H. K. H. de Prinses bezochten Zaterdag de bloembollenvelden van Noordwijk en Voorhout. Daarna legden zij enige bezoeken te Leiden af.

De Belgische keeper Christaensen, die gedurende de interlanden wedstrijd gewond werd, is uit het ziekenhuis ontslagen.

Gedurende het Paascongres van de SDAP te Rotterdam werd ernstige critiek op de redactie van Het Volk uitgeoefend. De critici werden daarop door Ankersmit geantwoord, die de aanvallen verwierp als zou Het Volk op sommige punten geen consequente lijn volgen. Het congres verleende daarna bij acclamatie dispensatie aan Vliegen om ondanks het bereiken van leeftijdsgrens toch te kunnen aanblijven als lid van het partijbestuur.

Te Amsterdam werd bericht ontvangen dat het tehuis voor Nederlandse zeelieden te Genua binnenkort gesloten zal worden daar de Italiaanse regering de beschikknig over het gebouw gekregen heeft en de financiële omstandigheden van het tehuis een verhuizing niet toelaten.

Tennis:

Op de eerste Paasdag gehouden internationale wedstrijden versloeg Timmer zijn tegenstander Perry in de volgende zeer regelmatig gespeelde sets: 6—4 6—2. Na afloop verklaarde Perry dat hij meende dat zijn nederlaag toe te schrijven was aan zijn langdurig gemis aan wedstrijdoefening en aan het feit dat Engeland zo uitstekend constant speelde.

2e Paasdag werd de tweede match tussen Timmer en Perren gespeeld die de volgende uitslag gaf: 6—0 7—9 4—6 3—6. Timmer speelde uitstekend, behalve in de vierde set, toen hij enigszins overspeeld raakte. Perry had de grootste moeite Timmer te slaan en moest alle krachten inspannen om een gunstig resultaat te bereiken. In de derde set vooral bood Timmer uitstekend weerstand.

Hockey:

Gedurende de hockeywedstrijden van het Paastournooi te Fokestone versloeg het Engelse team Nederland met 3—0.

Voetbal:

Onder zeer grote belangstelling werd te Deventer een wedstrijd tussen het Zwaluwe elftal en de Zwitserse Grasshoppers gespeeld. Na een spannende wedstrijd, die zelfs verlengd moest worden, eindigde de match met 1—1.

Maandagmorgen had de ontmoeting plaats tussen het Nederlandse Zwaluwenelftal en de Zwitserse Grasshoppers. De buitenlanders wonnen met 4—2. Verschillende doelpunten waren te wijten aan het zwakke spel van Mul, die in het doel stond.

Voetbal: Competitiewedstrijden: Hermes DVS—Xerxes 2—3; tengevolge van deze nederlaag moet Hermes degradatiewedstrijden spelen. PEC—SCH 6—6; Juliana—Longa 4—1; Eindhoven—PSV 1—3; Hoogezand—Veendam 2—2.

Willem II plaatste zich eerste in hare afdeling (II A).

Voor het Paastournooi Ajax—Blauwwit heerste grote belangstelling.

Blauwwit wist Ajax met 5—2 te verslaan en Vienne won van Ujpest met 1—0, zodat Vienne het tournooi gewonnen heeft.

Verschillende sportuitslagen: Dameshockey te Berlijn: Nederland—Oostenrijk gedurende het internationale tournooi: 8—4. In de finale verloor Nederland van Duitsland met 3—1. De rugby wedstrijd Nederland—Frankrijk te Parijs eindigde in een 30—1 zege voor de Fransen.

Tentoonstelling.

De tentoonstelling, afdeling handenarbeid van de R. K. Jeugdorganisatie in 't clubgebouw San José Pietermaai wordt met één dag verlengd en duurt dus tot en met Woensdag 15 April.

Zij is op die dag geopend van 8 tot 12 en van 4 tot 8.

Wegens onvoorziene en onoverkomelijke bezwaren kan zij op Otrabanda niet gehouden worden.

De verkochte werkstukken kunnen van af Donderdag 16 April worden afgehaald van 8 tot 12 en van 4 tot 6.

---

samen te stellen.

De heer Sneevliet (Rev. Soc.) keurt af, dat een deel der Staten door de Regering wordt benoemd. Het Inlandse element in de Staten dient te worden versterkt en het vrouwenkiesrecht dient ingevoerd.

De heer Wijnkoop (Comm.) sluit zich bij den laatsten spreker aan.

Minister Colijn antwoordt, dat de onderhavige herziening niet als een finale moet worden beschouwd.

Een rechtsvoorziening voor bepaalde groepen der bevolking zal t.z.t. nog moeten volgen.

Langs de weg van partiëele herziening kan daaraan worden tegemoet gekomen. De indiening van een wetsontwerp daartoe is spoedig te verwachten.

Het is zeker niet sprekers bedoeling, een soort rem aan te leggen op de ministeriële verantwoordelijkheid.

Wat de begrotingen van Suriname en Curaçao betreft, theoretisch zou het te verklaren zijn, dat deze indien zij geen tekort vertoonden, in de betrokken gewesten zelve werden vastgesteld.

Het benoemingsrecht van 1/3 der Staten door de Regering is inderdaad bedoeld als een middel om correcties te kunnen toepassen op de verkiezing uit het volk. De benoeming behoort in casu te geschieden door den gouverneur, die rechtstreeks met hen te maken heeft.

Ten aanzien van het vrouwenkiesrecht moet onderscheid worden gemaakt tussen een actief en passief. Het actieve vrouwenkiesrecht zou onvermijdelijk leiden tot overheersing van een bepaalde groep. Daartegen moet spr. zich blijven verzetten. Hij is evenwel bereid, inzake het passieve vrouwenkiesrecht een ordonnantie voor te bereiden, indien de kamer de wens daartoe kenbaar maakt.

De heer IJzerman (S.D.) verdedigt een amendement om ten aanzien van de handelingen van den gouverneur te doen vervallen de woorden „overeenkomstig 's Konings aanwijzingen".

De heer Van Boetzelaer (C.H.) acht het overbodig, zijn bezwaren tegen de gedachte in het amendement neergelegd, te herhalen.

Minister Colijn bestrijdt het amendement en adviseert, ter wille van de eenheid en het verbond der drie organieke wetten, tot handhaving van de regeringsredactie.

Het amendement wordt bij zitten en opstaan verworpen.

De heer IJzerman (S.D.) verdedigt een amendement strekkende tot rechtstreekse verkiezing der 15 Statenleden. Het kan zijn, dat de gouverneur zijn taak op ideale wijze vervult, doch in Ned.-Indië hebben we gezien, dat niet altijd de benoeming van leden van het vertegenwoordigend college op de juiste wijze geschiedde.

Minister Colijn ontraadt de aanneming.

Het amendement wordt bij zitten en opstaan verworpen.

Vrouwenkiesrecht.

De heer IJzerman verdedigt vervolgens een amendement, ertoe strekkende het actieve vrouwenkiesrecht niet bij voorbaat uit te sluiten, en voorts de toekenning van het kiesrecht uit te breiden tot allen, die lezen en schrijven kunnen en aan enkele andere voorwaarden voldoen.

Mevr. Bakker-Nort (V.D.) steunt het amendement IJzerman. De toekenning van kiesrecht behoort zo eenvoudig mogelijk te geschieden.

Minister Colijn acht het amendement ongewenst met het oog op de evenredigheid. Indien het zou worden aangenomen, dan moet men maar niet vragen, wat spreker met het wetsontwerp zou doen.

Het amendement wordt met 44 tegen 29 stemmen verworpen (vóór de liberalen, vrijz.- democraten, soc.-democraten, communisten en de heer Sneevliet).

De heer IJzerman (S.D.) trekt een amendement tot invoering van passief vrouwenkiesrecht in, ten behoeve van een amendement-Bakker Nort van gelijke strekking.

Mevr. Bakker-Nort (V.D.) verdedigt het bedoelde amendement strekkende om art. 71 voor Suriname te lezen: verkiesbaar en benoembaar zijn, behoudens het bepaalde bij art. 72, mannen en vrouwen, Nederlandse onderdanen, die voldoen aan de vereisten, genoemd in art. 69.

Bij zitten en opstaan wordt het amendement aangenomen.

Minister Colijn laat de stemming aan de Kamer over.

De heer IJzerman verdedigt een amendement om in plaats van vergoeding van verblijfkosten, een schadeloosstelling voor Statenleden in te voeren.

De heer van Boetzelaer (C.H.) maant tot voorzichtigheid en bestrijdt het amendement.

Minister Colijn wijst erop, dat voor het overgrote deel de Statenleden in Paramaribo wonen. Daarom is vergoeding van verblijfkosten, zoals hier de Eerste-Kamerleden ontvangen voor de Regering voordeliger dan toekenning van schadeloosstelingen.

Het amendement wordt bij zitten en opstaan verworpen.

Het wetsontwerp betreffende Suriname wordt z.h.s. aangenomen.

Bij 't wetsontwerp inzake Curaçao wordt bij zitten en opstaan een amendement-IJzerman om ook de Bovenwindse eilanden in de Staten door een of meer leden te doen vertegenwoordigen, verworpen.

Het wetsontwerp wordt z.h.s. aangenomen.

CURAÇAO.

Nieuwe feuilleton.

In ons blad voor heden beginnen we een nieuwe feuilleton, de Roman het **Kapernest** van Joseph Conard, waarvan de historie voor 't grootste deel speelt in West-Indië.

Nieuwe Missionarissen.

Half Mei zullen uit Nederland naar Curaçao vertrekken, de Eerw. paters Borador, Wijers en Offermans, als Missionarissen voor deze Missie.

Mr. Dr. Da Costa Gomez.

Naar we vernemen zal de Heer Mr. Dr. Da Costa Gomez voor minstens 4 maanden naar de Bovenwinden gaan, voor onderzoek in te stellen in een justitionele aangelegenheid.

De Gouverneurswisseling.

Naar aanleiding van de verschillende berichten, die over de toekomstige functie van Z. Exc. Gouverneur Van Slobbe in de pers verschenen verneemt het Algemeen Nederlands persbureau thans van welingelichte zijde, dat deze berichten voorbarig geweest zijn. Wel is het denkbeeld geopperd na de reorganisatie van het Kabinet Colijn de heer Van Slobbe tot secretaris generaal van het departement van defensie te benoemen, doch officiëel is dit op het ogenblik nog niet beslist. Tevens werd Gouverneur Van Slobbe als een ernstige candidaat voor de post van burgemeester van Breda genoemd.

K KRO O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.
Zondag, 19 Maart 1936.

1. Wien Neerlands Bloed.
2. De Nederlandse Zuiderzeewerken.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Gramofoonmuziek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Uit de Wereld van de Film, door A. van Domburg.
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Gramofoonmuziek.

Kinderfilms Alg. Ned. Verbond.

Het Algemeen Nederlands Verbond heeft ons medegedeeld, dat er weer enige aardige kinderfilms zullen worden vertoond. Zij hopen dit zo regelmatig mogelijk (eens per maand) te doen en in verband met de Paasvacantie zal er een extra-film worden afgedraaid. De prijzen zijn zo laag mogelijk gesteld, ten einde al de kinderen van Curaçao in de gelegenheid te stellen van deze films te kunnen genieten.

De prijzen zijn vastgesteld op:

ƒ 0.30 voor een Balconplaats (per kind).

ƒ 0.10 voor een benedenplaats (per kind).

Voor volwassenen is de prijs ƒ 0.50 per persoon.

Het eerstvolgende programma is als volgt:

1. Hollands Nieuws (Profilti Journaal).
2. Mutt en Jeff in toverland (Tekenfilm).
3. Berlijn, het rythme ener wereldstad.
4. Medeminnaars in het wilde westen (Klucht).
5. Herinneringen aan Richard Wagner.
6. De Schoenmaker en de Kabouters (Sprookje).

Het tweede programma zal vertoond worden op 30 April.

1. Hollands Nieuws (Profilti Journaal).
2. Het loterijbriefje (Tekenfilm).
3. Alles komt te recht (Klucht).
4. Door toverwoud naar Sprookjesland (Sprookje).

En voorlopig is het derde programma opgesteld als volgt:

1. Hollands Nieuws (Profilti Journaal).
2. Bonro's droom (Tekenfilm).
3. Speciale film over het vliegwezen in Nederland.
4. Storm op Zee (Natuuropname).
5. Muziekklanken in Nederland.
6. Gezochte Jongens (Klucht).

S. S. Amsterdam.

Zondagmorgen kwam het S.S. Amsterdam, het grootste vrachtschip van de K.N.S.M. op de thuisreis, zwaar beladen onze haven binnenvallen.

Door de sterke stroom, zoals ons werd medegedeeld, kwam het zware schip, een der grootste vrachtschepen van Europa, voor de brug uit de koers, waardoor men het anker vallen liet, wat echter met een geweldige slag losbrak. Toch kwam het schip gelukkig zonder ongelukken buiten de brug, al hadden we enkele momenten de angst dat het tegen de Caracas op zou varen. Gelukkig liep alles echter goed af.

Kamer van Koophandel.

De Kamer van Koophandel komt hedenmorgen 10 uur in vergadering bijeen, o.a. voor de behandeling der octrooirechten van Philips Radio te Eindhoven.

ARUBA.

Zr. Pulcheria.

Omtrent de zilveren jubilaresse Zr. Pulcheria, waarover we al bericht hebben in ons blad van Zaterdag l.l., dat zij haar 25-jarig professiefeest viert, ontvingen we van Aruba nog de volgende bijzondrheden:

Zr. Pulcheria (B. J. M. A. Oorsprong) werd 8 Dec. 1888 te Arnhem geboren. Ze maakte haar studies voor 't Diploma L. O. aan de kweekschool en trad in 1910 in de Congregatie van de H. Cath. van Senen te Voorschoten, waar zij op 30 April 1911 haar H. Geloften aflegde.

In de loop van 1915 werd Zij met 2 andere Zusters bestemd voor de Missie van Aruba, om aldaar de laatste Zrs. Franciscanessen te vervangen. Op 7 Januari 1916 kwam Zij met haar gezellinnen op Aruba aan, waar het nieuwe schooljaar de 10de zou worden geopend.

Vele jaren was Zr. Pulcheria werkzaam aan de school op de Playa en nam Zij ook geruime tijd de functie van Organiste op 't Kerkkoor waar.

Later trad Zuster in enkele buitenparochies als Schoolhoofd op en is als zodanig sinds enige jaren op Savoneta werkzaam.

Zr. Pulcheria is één van de 6 kinderen die haar Ouders aan de Dominicanenorde hebben geschonken: n.l. 3 zoons en 3 dochters.

Politieberichten.

In de afgelopen week werden te Sint-Nicolaas één en te Oranjestad drie manspersonen ter ontnuchtering in bewaring gesteld, die allen in beschonken toestand op de openbare weg waren aangetroffen.

Terzake het aanmerkelijk overschrijden der maximum snelheid werden tegen een drietal auto-bestuurders processenverbaal opgemaakt.

Te Oranjestad werden o.m. processen-verbaal opgemaakt tegen den manspersoon A. O. terzake het op de openbare weg als besturder optreden van een vierwielig motorrijtuig terwijl hij onder de invloed van alcoholische drank verkeerde en tegen den manspersoon W. W. terzake het besturen van een truck met ondeugdelijke remmen.

Tijdens de voorstellingen van het circus te Oranjestad werden door de politie daaruit verwijderd een viertal manspersonen, die onder de invloed van alcoholische drank verkeerden.

Assistentiën werden door de politie op aanvrage verleend:

Te Savaneta voor het plegen van ordeen rustverstorende handelingen door een drietal manspersonen. Bij aankomst der politie was de orde reeds hersteld; één der ordeverstoorders werd staande gehouden. Nader onderzoek wordt ingesteld.

Te Tanki Leendert voor een vechtpartij. Bij aankomst der politie was de rust reeds hersteld, doch bleek een vrouwspersoon A. D. door een manspersoon, vermoedelijk genaamd F. T., met een stuk hout op het hoofd te zijn geslagen, waardoor een wonde van ca. 6 c.m. lengte was ontstaan. Deze vrouw is daarop ter behandeling door een dokter overgebracht naar Oranjestad. Nader onderzoek in deze wordt ingesteld.

Te Santa Cruz, alwaar een manspersoon H. R. zou zijn bedreigd door den manspersoon L. P. Op een afstand van ca. 500 meter vanaf de woning van H. R. werd de politiepatrouille aangeroepen de hand op te steken, door een manspersoon, die vermoedelijk gewapend was met een jachtgeweer. Na enige malen gesommeerd te hebben het wapen af te leggen, hetgeen zonder resultaat bleef, zijn door de patrouille 2 waarschuwingsschoten in de lucht gelost. Eerst door den man van terzijde te naderen, gelukte het de patrouille hem te ontwapenen, waarbij het wapen een windbuks bleek te zijn. Voornoemde L. P. bleek met deze buks ook H. R. te hebben bedreigd. Daar hij onder de invloed van alcoholische drank verkeerde, is hij overgebracht naar Oranjestad en aldaar ter ontnuchtering en voor nader onderzoek ingesloten.

Vanaf een voetpad komende, reed M. M. op een ezel gezeten, de weg naar Noord op en kwam daardoor juist voor een op die weg rijdende truck vanuit het struikgewas te voorschijn. De ezel, die blijkbaar schrok van de rijdende truck, wierp zijn berijder op de grond. Door zeer krachtig te remmen, wist de bestuurder van de truck, genaamd R. P., die daardoor blijk gaf van tegenwoordigheid van geest te bezitten, een overrijding van den man te voorkomen. Laatstgenoemde bekwam tengevolge van de val een bloedende hoofdwonde.

Tijdens een familietwist sloeg U. A. zijn zwager B. K. met een steen op het hoofd, tengevolge waarvan laatstgenoemde een bloedende hoofdwonde bekwam.

Tijdens een twist tussen een vrouw, genaamd A. D. en F. T. sloeg laatstgenoemde de vrouw met een stok op haar hoofd, tengevolge waarvan zij een bloedende wonde bekwam aan gemeld lichaamsdeel.

De vrouw T. B. deed aangifte van mishandeling, gepleegd door A. S., die haar enige vuistslagen toebracht.

Aangifte werd gedaan van diefstal van een eind ijzeren pijp, hetwelk een ogenblik onbeheerd werd gelaten. Bij onderzoek bleek dat het door een misverstand was weggenomen door een vrouw, die geheel ter goeder trouw was.

Deed aangifte van bedreiging, een zekere B.A., gepleegd door T. J., naar aanleiding van een jalouziekwestie, waarin een vrouw de hoofdrol vervulde.

Op de Nieuwe Weg bij Poos Grandi, had een aanrijding plaats tussen een personenauto, bestuurd door J. H., en een truck, bestuurd door H. S. C., tengevolge waarvan eerstgenoemde auto van de weg geraakte en in de Rooi kantelde, tengevolge waarvan zijn ernstige beschadigd werd. De bestuurder en een passagier bekwamen slechts lichte verwondingen.

Deed aangifte van vermissing van een tiende lot uit de Fortunaloterij een vrouw genaamd A. R. waarvan de trekking heeft plaats gehad op 2 April j.l. op welks nummer de twede prijs was gevallen.

Automobilisme.

't Gebeurde dezer dagen ergens in Italië. Ergens langs de weg stond een verlaten luxe-auto, nabij een verrukkelijk dal. Een andere auto komt voorbij, de chauffeur stopt. Wat kan hier gebeurd zijn? Een misdaad, moord roofoverval? En waar ook andere auto's stilhielden, trachtten alle toeristen gezamenlijk dit mysterieuze geval te ontraadselen. Na lang zoeken ontdekt men eindelijk den eigenaar van de verlaten auto. De man zat ergens heel rustig in het groen. Toen begon het onderzoek:

„Benzinegebrek?"

„Neen".

„Bandenpech?"

„Neen".

„Motorpech?"

„Neen".

„Maar wat is er dan gebeurd? Waarom zit u daar?"

„Ik bewonder het landschap", zei de man.

Daar men nooit een man had gezien, die zijn auto stop zette om het landschap te bewonderen, waarschuwde men de politie.

Men dacht met een krankzinnige te doen te hebben.

Een restaurant-reclame.

Een restaurateur te Budapest heeft een vroegeren Hongaarsen onderwijzer als levende reclame voor inrichting geëngageerd en lanceert dezen man als den Koning der Eters.

Dagelijks eet deze man in het restaurant, ten aanschouwe van het publiek een hors d'oeuvre variés, twee schotels croquetten, drie porties vis, een speenvarken, een kip, een reebout, kaas, fruit, gebak, drie flessen wijn en twintig broodjes.

De vergeetachtige professor.

„Ober, heb ik niet wat vergeten?"

„Ja Professor, de fooi."

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 5 April tot en met 12 April 1936.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Rex.

Human Side.
She gets her Man.
Little colonel.
Curly Top.
Cardinal Richelieu.

In Hollywood.

Cardinal Richelieu.
Home on the Range.

In Cinelandia.

Great Air Mystery.
Top Hat.
Outlawed Guns (Kinderen).
Jesus of Nazareth (Kinderen).

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Hollywood.

Remember last Night.
Reckless.
Dr. Bull.

Cinelandia.

Man with faces.
Paris in Spring.
Reckless.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

PANTSERSAUTO'S VOOR ONS LEGER. — Verschillende legerautoriteiten brachten een bezoek aan de Ripperda-kazerne te Haarlem ter bezichtiging van de nieuwe pantserauto's.

Aankomst en vertrek der schepen van 15--18 April 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Remuera	15	Londen, Southampton	16	Cristobal, New Zealand
Syra	16	Hamburg	16	Pto. Barrios
Caribia	16	Hamburg	16	Pto. Barrios
Astrea	17	Maracaibo	17	P. Cabello, New York
El Libertador	17	La Guaira	17	Aruba, Maracaibo
Akaroa	17	New Zealand, Cristobal	18	Southampton, Londen
M. de Comillas	17	Barcelona	18	Cristobal, Barcelona
Frida Horn	—	Curaçao	18	Jacmel, Kingston, P.au Prince, Hamburg
Colombie	18	Cristobal	18	Le Havre.

GEMENGD NIEUWS

Het ontstaan der bergen.

Hoe zijn de bergen ontstaan?

Niet alle op dezelfde wijze, de geologen verdelen ze juist naar de wijze van ontstaan in drie klassen.

Tot de eerste klas, de tektonische bergen, behoren al die bergen, welke „opgebouwd" zijn. Men heeft ze zo genoemd naar het Griekse woord „tektonikos", bouw, dat wij ook kennen uit het woord architectuur. Deze bergen zijn gevormd door het omhoog komen van blokken van de aardkorst tengevolge van het werken van de bodem of van aardbevingen.

De tweede klasse, residium, of bezinkings-bergen, zijn niets anders dan het overschot van grote rotsmassa's of rotslagen, waarvan de rest verdwenen is door de werking van rivieren, regen en wind. De derde klasse wordt gevormd door de Vulkanische bergen, bergen, bestaande uit opeenhopingen van stoffen, uitgeworpen tengevolge van vulkanische uitbarstingen. Te land kunnen zij zich tot een hoogte van 3000 meter boven zee verheffen, zoals de Etna, terwijl zij wel 9000 meter hoog worden, als zij op de bodem van de zee rusten, zoals Kilanea.

De residium-bergen zijn het talrijkst; zij vormen de meerderheid der heuvels en kleinere bergen. Zij zijn ontstaan op plaatsen, waar de rivieren zich een weg hebben gebaand door een rotslaag, waardoor dalen zijn gevormd. Dit heeft gewoonlijk tengevolge, dat er een heuvel ontstaat, die aan de ene zijde een steile wand vertoont, terwijl de andere zijde zacht glooiend afloopt, zoals een schrijflessenaar.

De door rivieren gevormde dalen zijn gewoonlijk meermalen vertakt, zodat de rotslaag, waar zij door lopen, in bijna afzonderlijke blokken is verdeeld; de hoeken zijn afgebroken en verweerd, het blok wordt een kam, en later, als de uiteinden van deze bergkam eveneens geleidelijk verdwenen zijn, blijft er een op zichzelf staande bergkegel over.

Deze bezinkings-bergen komen zeer veel voor in verschillende delen van de Britse eilanden. Vele van de meest bekende heuvels rondom Londen zijn hopen Londense klei, afkomstig van een over een grote oppervlakte verspreide laag.

Tektonische bergen vormen de belangrijkste klasse, daar zij de grote bergketens omvatten, welke als gordels of grondlijnen hebben gediend voor de ontwikkeling van de voornaamste landmassa's. J. W. Gregory zegt dat men deze bergketens wel heeft genoemd de „ruggegraat der vastelanden."

De eenvoudigste vorm van tektonische bergen is die, ontstaan door terreinplooien in de aardkorst. Als een appel uitdroogt, krimpt het vruchtvlees in en de schil gaat rimpelen. Zo gaat het ook met de aarde: haar afmetingen zijn afgenomen en de korst, die niet kon inkrimpen, is gaan rimpelen.

In de eerste tijd van haar bestaan is de aarde veel sneller gekrompen, hetgeen men hieraan kan zien, dat de rotsen bijna overal steil omhoog stijgen, terwijl de jongere rotsen slechts lange, smalle ketens vormen, die steil aflopen. Plooien in de aardkorst komen hoofdzakelijk voor in lange stroken, welke de bergketens en z.g. plooibergen vormen.

Deze ketens kunnen een lengte bereiken van duizenden kilometers. De Oude Wereld wordt doorsneden door een plooibergketen, die van China tot de Pyreneën loopt; Zuid-Amerika wordt in het Westen begrensd door de plooibergketen van de Andes, Cordilleras de los Andes, van Venezuela tot Patagonië.

Door dit ontstaan van plooien in de aardkorst vormen zich niet alleen plooien in opwaartse richting, waardoor hooglanden in het leven zijn geroepen, doch ook plooien in benedenwaartse richting, of dalen. Deze verzakkingen van de bodem worden langzamerhand gevuld door afvalstoffen, die er uit de omgeving in waaien en in stoelen. Dergelijke inzinkingen van het terrein kunnen verscheidene kilometers diep zijn, en de aldus gevormde dalen kunnen gevuld zijn met beddingen van zand, klei, leem en kalksteen, die wel acht of tien kilometer dik kunnen worden.

De onderste laag van deze beddingen is blootgesteld aan een zodanige druk en hitte, dat zij overgaat in een harde rotsmassa. In een later tijdperk doet de werking der aarde zich gelden op deze opeenhoping van sedimentaire rots en werkt ze omhoog, waardoor nieuwe bergketenen ontstaan.

De wijze, waarop deze aardplooien ontstaan, biedt grote verschillen. Op sommige plekken vertoont de bodem gelijkmatige, zacht glooiende golvingen. Waar deze golvende bodem op een vaste rotsmassa stuit worden de golven asymetrisch; gewoonlijk vertonen zij dan een steile kant, waarheen zij gestuwd worden, terwijl zij aan de andere zijde zacht glooiend aflopen. Doet de druk in zulk een gebied zich nog sterker gevoelen, dan kan de steile kant van de terreinplooi geheel verticaal worden, of zelfs gaan overhellen aan de bovenzijde, doordat de zachte glooiing aan de andere zijde over de steile kant heen schuift.

Gaat de druk nog verder door, dan breekt het overhangende gedeelte af, de bovenste laag schuift over de onderste laag en zo kunnen grote lagen rots kilometers ver vooruit worden geschoven. Op deze wijze ontstaat een zeer ingewikkelde terrein vorming.

Men kende deze terreinverschuivingen reeds geruime tijd, daar men ze had ontmoet bij de ontginning van verschillende mijnen; doch van hoeveel belang zij waren en hoever zij zich uitstrekten is eerst aan het licht gekomen toen men een onderzoek instelde in het noordwesten van de Schotse Hooglanden, waar deze verschuivingen gehele rotslagen zestien tot twintig kilometer in westelijke richting hebben verplaatst.

Doch nergens hebben deze verschuivingen zich op zo grote schaal voorgedaan en hebben zij zo'n ingewikkelde vorm aangenomen als in de Alpen. Hier heeft zich de ene verschuiving over de andere voorgedaan, de rotslagen hebben zich op elkaar gestapeld en hoge bergketenen gevormd. Hierdoor is het te verklaren, dat men soms rotsmassa's van veel oudere vorming bovenop geologisch veel jonger gesteente aantreft. Dergelijke deklagen noemt men daar „nappes de recouvrement", of kortweg „nappes".

Het Franse woord „nappes" nu kan elk soort bedekking betekenen, en wordt in de geologie dan ook in die zeer uitgestrekte betekenis gebezigd, evengoed als bij wijze van afkorting voor „nappes de recouvrement."

In de Alpen is deze beweging ontstaan door een druk, die zich uitstrekte in de richting zuid-noord. De berg, die bekend staat onder de naam van Mythen, en een in het oog lopende plaats inneemt aan de noordzijde van het Meer van Brienz, is een stuk van een overgeschoven rotslaag, die van het zuiden van het meer afkomstig is, en rust op jongere rotsvormingen in het noorden.

Er zijn er, die beweren dat de Matterhorn een blok oud gneis is, en rust op een rotslaag uit het tijdperk van onze Nieuwe Rode Zandsteen. Is dit werkelijk zo, dan meent men dat de gehele berg ver uit het zuiden afkomstig is, daar in de nabijheid geen gneis voorkomt.

Volgens enkele Zwitserse geologen zijn ook sommige bergen uit het Berner Oberland, die men kan waarnemen als men het beroemde panorama van het Berner Terras gadeslaat, afkomstig uit Noord-Afrika en zijn rotsen in noordelijke richting voortgeschoven, tot zij in het hartje van Zwitserland tot staan zijn gekomen.

Enkele van de meningen, uitgesproken met betrekking tot de nappe-beweging in de Alpen, worden als ongegrond beschouwd, doch er kan geen twijfel aan bestaan, of de Alpen hebben zich boven het omringende land verheven tengevolge van een groot aantal op elkaar volgende bewegingen van de bodem, waarbij stroken van de aardkorst van het zuiden naar het noorden zijn geschoven en een aantal rotslagen door en over en onder elkaar zijn gestuwd.

Er zijn helaas ook katholieken, die ach en wee roepen, bij een forse strijd, terwille van de zegepraal onzer kath. beginselen. Het zijn de kleinmoedigen, die gewoonlijk bevreesd voor eigen materiële belangen, geen oog hebben voor het grote levensmoment dat de Kerk thans doormaakt. Zij missen alle perspectief in hun geest, wentelen zich om in kleine gedachten, vermeien zich in plat burgerlijke huiselijke opvattingen en beminnen tenslotte de rust en het niets doen. Het zijn de vreesachtigen onder ons, want zij die geen vrees kennen, jammeren niet. Als zij over iets jammeren, dan is over het gejammer van hen, die eigenlijk naast hen moesten staan, maar die door hun eeuwig jammeren over liefde en vrede, zovele anderen aansteken met de besmetting der geestelijke traagheid. En die met hun lamentaties, welke niets van het profetisch bijbelse hebben, de energie van velen verdorven en verslappen. Al die lofzangers der liefde, het is hun fout, dat zijzelf geen zier om die liefde malen. Wie iets voor Christus op deze wereld wil veroveren, zal met Christus die liefdezangers van zijn lijf dienen te schudden.

Hij kende zijn knaap.

Vader met zijn zoontje in een speelgoedmagazijn: „Kereltje, wil je het speelgoed mee naar huis nemen, of wil je 't hier maar alvast kapot maken?"

De Chaos.

Een ingenieur, een chirurg en een rechter onderhielden zich zo vertelt men, onder de steeneiken van den Romeinsen Pincio, over de vraag, welk van hun beroepen de oudste brieven heeft.

— De rechtspraak is het oudste, zei de rechter, want het eerste oordeel werd al geveld, toen Adam en Eva uit het paradijs verdreven werden.

— Neen, zei de chirurg, mijn beroep gaat vóór; want toen Eva geschapen werd uit Adam's ribbe, was dat geen chirurgie in optima forma?

— Mijn vak is nog ouder, zei de derde; toen de wereld geschapen werd uit de chaos, wat was dat anders dan ingenieurswerk?

Juist kwam een diplomaat voorbij en hoorde het gesprek. Hij glimlachte uit de hoogte en vroeg:

— En wie had dan, denkt u, de chaos **gemaakt?**

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

In- en Afschrijvingen:

Ingeschreven: „Atletico" Martinus Fraay, Sabastraat No. 42.
Donicio van Eyk, Sero Preto No. 17.
Lorencio Thomas, Rio Canario.

WAAROM?...

Waarom hield de Sportvereniging Asiento op de 1e Paasdag 'n „groots" sportfestijn? Zijn er werkelijk geen andere Zondagen meer beschikbaar?!

Waarom moest juist deze dag gekozen worden, die toch naar oud en goed volksgebruik **openbare vermakelijkheden** niet toelaatbaar acht?!

Waarom moest juist op deze dag begonnen worden om 7 uur in de morgen?. Herhaaldelijk is reeds gewezen op de katholieke bezwaren tegen voetbal op Zondagmorgen. Is „Asiento" zo kort van memorie?

Waarom kon nu dit „festijn" wel om 7 uur 'n aanvang nemen, terwijl bij een vroegere gelegenheid 8 uur te vroeg was voor de heren van „Asiento"?

Waarom waren er alleen in de morgenuren heren van „Asiento" bereid als scheidsrechter te fungeren? Toch niet omdat toen „Asiento" zèlf moest spelen?

Waarom vragen we dit allemaal? Op de eerste plaats, om te laten horen, dat van katholieke zijde deze wedstrijden-reeks op eerste Paasdag beter achterwege had kunnen blijven. Tevens echter om „Asiento" in de gelegenheid te stellen klachten van deelnemende clubs te beluisteren.

Sportredacteur.

Hoe het niet moet.

Zoals men weet, heeft 't Uruguayse elftal in z'n eerste Europese wedstrijd in Parijs zo'n „goede" indruk achtergelaten, dat de andere landen verder maar afgezien hebben van 'n „strijd". Dat dit besluit werkelijk wel gemotiveerd was, blijkt wel uit de verslagen, die we in de Nederlandse couranten aantroffen. We laten hier zulk 'n verslag volgen:

Tonelen, zoals wij in het stadion „Parc des Princes" hebben meegemaakt kent men in Europa uit beschrijvingen van Zuid-Amerikaanse voetbalmatches. Doch nooit heeft men nog gedurende een internationale wedstrijd te Parijs meegemaakt dat de politie het veld moest opkomen om de vechtende spelers te scheiden; dat tot tweemaal toe een scheidsrechter weigerde verder te arbitreren, omdat de spelers hem te lijf wilden en absoluut weigerden hem te gehoorzamen.

Aanvankelijk lachte men om de fratsen der Uruguayse spelers, die elk ogenblik het spel deden onderbreken, omdat zij toch zo verschrikkelijk veel pijn hadden aan been of buik en dan door talrijke officials en een drietal verzorgers in witte blouses gemasseerd en verzorgd werden om ten slotte om beurten het veld te worden uitgedragen. Klaarblijkelijk was daar echter op gerekend, want een heel bataljon plaatsvervangers in tenue had langs de lijnen plaats genomen en zo gauw een speler het veld werd uitgedragen, kwam onmiddellijk een andere het veld binnen. Het was geen voetbal meer, het werd een estafette. Nu en dan kwam met grote gebaren een der spelers het veld afgerend naar de tribunes om er een hele, onverstaanbare speech tegen de de toeschouwers af te steken om daarna, opgefrist door een dronk en een douche uit een gummi-waterzak zijn plaats weer in te nemen. Doch per slot van zaken waren dit onschuldige incidenten, waarover men zich al naar gelang zijn temperament kon ergeren of vermaken.

Erger werd het echter, toen de Zuid-Amerikaanse middenvoor, de halfbloed Cadilla, een bal hoog kreeg toegespeeld, die hem echter door de Franse spil Jordan, volkomen fair, koppend werd ontnomen. Tot op dat ogenblik hadden reeds twee Franse spelers, de links-back Diagne en de Middenvoor Mercier tengevolge van beenwonden het veld moeten verlaten, doch wat toen geschiedde was veel erger: woedend over het ontnemen van de bal, schopte Cadilla Jordan van achter tegen de knie zodat de Parijse speler van pijn op de grond viel. De scheidsrechter stuurde den halfbloed het terrein uit, maar deze weigerde en al zijn landgenoten trokken partij voor hem. Van hun kant protesteerden de Fransen hevig en het ongelooflijke feit deed zich voor, dat weldra op verschillende punten de spelers handgemeen raakten, dat de officials niet gespaard bleven, dat spelers elkaar achterna zetten om met de vuist de zaak uit te vechten en dat een sterke politiemacht het terrein moet oprukken om de vechtenden te scheiden.

Het was, een ander woord is er niet denkbaar voor, een heidense bende! Vanzelfsprekend bleef het publiek niet afzijdig en op sommige punten werden afsluitingen verbroken en moest ook hier de politie hardhandig optreden om erger te voorkomen.

De rust scheen de gemoederen enigszins tot bedaren te hebben gebracht, want gedurende een kwartier vielen er geen incidenten voor, al was het spelpeil der Uruguayers lang niet wat er van verwacht werd.

Steeds waren de Fransen in de meerderheid. Toen de scheidsrechter een strafschop toekende, nadat de keeper een der Fransen moedwillig had getrapt, kwam de hele team in opstand; ook nu werden de vuisten gebald, werden de officials, die zich verzoenend tussen beiden wilden stellen bedreigd en werd ten slotte de scheidsrechter, die voet bij stuk hield, door een der spelers geschopt en geslagen. Onmiddellijk verliet deze, de Belg Baert, het terrein, weigerend verder een match te arbitreren, die op zo'n wijze werd gespeeld.

Na de nodige onderhandelingen nam toen een der grensrechters zijn taak over, doch ook hij slaagde er niet in de toegekende strafschop te doen uitvoeren. Verschillende spelers hadden zich in en om het doel opgesteld en weigerden pertinent weg te gaan, waarop ook deze scheidsrechter van zijn taak af zag zonder een keer gefloten te hebben. Wat nu? Een oplossing werd gevonden, die tegelijk dwaas en goed was. Duhart, Uruguayer van geboorte maar tot Fransman genaturaliseerd en speler uit het Franse nationale team, nam de fluit over en arbitreerde de laatste minuten van deze match, die meer op een bokswedstrijd dan op een voetbalwedstrijd geleken heeft.

Het einde werd een gelijk „spel" van 1—1.